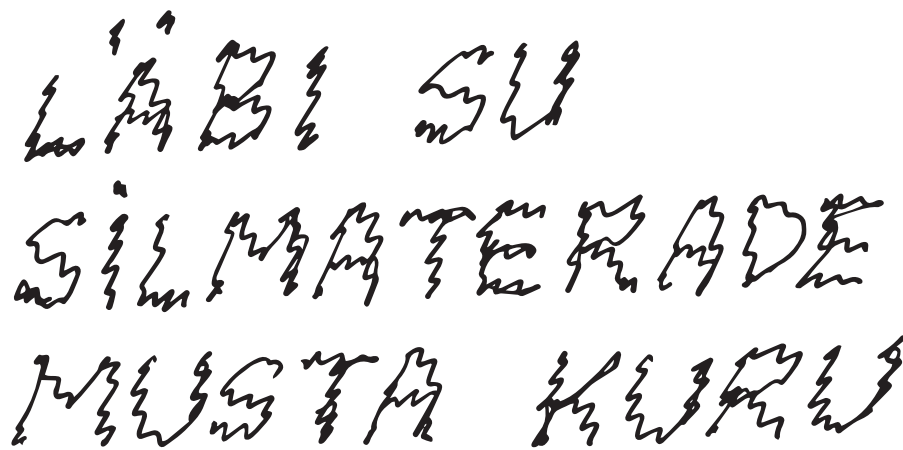

1 Millistesse rollidesse meid eri vanuses seatakse? Kas tajud, et sinu erinevad rollid on mõnikord omavahel vastuolus? Kas tunned, et rollid on soopõhiselt jaotatud?

2 Millised koostöö- ja sõprus-suhted kujunesid välja nais-graafikute vahel? Mis aitas seda kujundada?

3 Kunstnikud alustavad oma tööd visandist, siin tuleb esile võimalik teose potentsiaal ja peitub lõpetamatuse võlu. Mis käivitab sinu mõtteprotsessi?

4 Korralda küsitlus! Uuri sõprus- ja/või perekonnas, mida tähendab neile sõprus. Esita küsimus nii noorematele kui ka vanematele.

5 Iga inimese keha ja kehaline kogemus on omamoodi erinev. Millised hetked, keskkonnad, ruumid tekitavad kehas ebamugavust ja miks? Kus ja kellega tunned ennast aga hästi? Kuidas tunda ennast oma kehas hästi? Kuidas aktsepteerida oma pidevalt muutuvat keha?

6 Aruta. Kuidas on muutunud idee emadusest viimaste kümnendite jooksul sinu perekonnas? Kuidas räägiti emadusest näiteks 1970., 1990. ja 2010. aastatel?

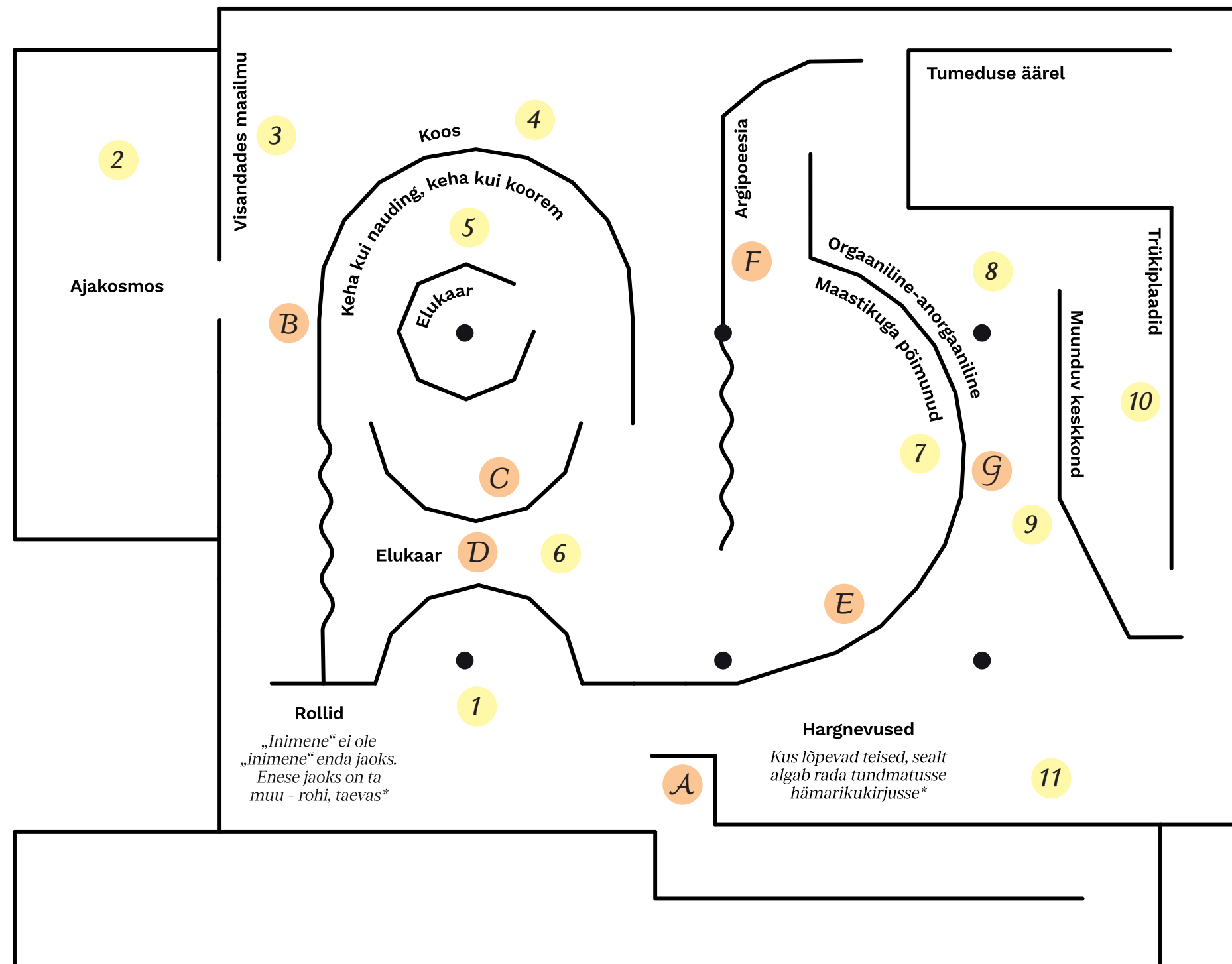
7 Ära loe teose etiketti. Pane teosele ise pealkiri ja loo sellele taustalugu. Seejärel aga vaata teose originaalpealkirja. Kui palju muutus loo/teose sisu?

TEA: Nõukogude ajal võis juhtuda, et kunstniku valitud teose pealkiri ei sobinud tsensuurile ja seda tuli muuta.

Näitus Kumu kunstimuuseumis
16.06.–05.11.2023

TEGEVUSLEHT

Vaatle ruumi enda ümber. Miks eri teemaplokkide juures on ruum just niimoodi lahendatud? Leia seoseid ja ühisosasid. Kuidas pingestab ruum näituse vaatamist, kogemist ja sellest aru saamist?

8 Vali kaks kunstiteost ja mõtle, kuidas need võiksid teineteisega suhelda. Mida oleks neil teineteisele öelda?

9 Kunst tõstatab alati küsimusi ja provotseerib dialoogi. Esita teose kohta kolm küsimust. Kui oled näitusel kaaslasega, siis küsi teineteiselt küsimusi kordamööda.

10 Siin saad lähemalt uurida trükiplaate, mida kunstnikud on oma teoste loomisel kasutanud. Trükiplaat võimaldab graafilise teose tiražeerimist. Samas on paljudeni jõudev paberile trükitud teos habras. Näiteks ei kannata paber tugevat valgust.

PEHMELAKK (pr *verniss mou*) on sügavtrükit tehnika iseloomuliku pehme joonega. Metallplaat kaetakse lakiga ning seejärel joonistatakse läbi plaadile asetatud paberi. Paber eemaldatakse ning plaat on pärast söövitamist trükkimiseks valmis.

OFORT on sügavtrükit tehnika, kus traditsiooniliselt on kasutusel vask- või tsinkplaat, kuid kasutatakse ka teisi metallplaate. Plaat kaetakse happesõõvitava lakiga ning peale kraabitakse joonistus. Selleks, et joonistus jääks plaadile, asetatakse see happesse söövitama. Enne trükkimist eemaldatakse plaadilt lakikiht.

SÖÖVITUSE tehnika sarnaneb ofordile: eeltöödeldud plaat asetatakse aga happe asemel metallisoola lahusesse ning söövitamine toimub elektrolüüsi abil.

AKVATINTA tehnika annab võimaluse mängida hele-tumeduse astmetega. Poleeritud tsink- või vaskplaat kaetakse spetsiaalses kastis kampoli- või asfaldipulbriga. Soojendamisel sulav pulbri osakesed plaadi külge kinni. Söövitust korratakse mitu korda, heledamaks jäävad pinnad kaetakse ofordi lakiga. Trükivärvi tungib vaid plaadi karestatud pindadele, mis jätavad trükkimisel teralise pinna.

11 Istu või seisa viieks minutiks teose ette. Ära tõlgenda või otsi teosest seoseid, proovi lihtsalt vaadata seda, mis on sinu ees. Vaata üldpilti ja süüvi detailidesse. Mida avastad? Milliseid uusi tahke tähele paned?

*Värsiread Concordia Klari
1960. aastate luuletusest

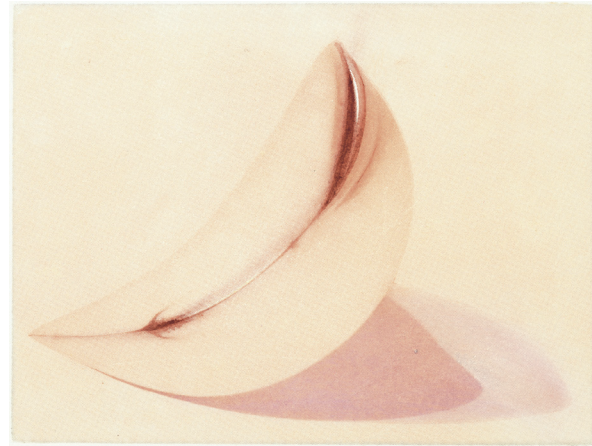
A Silvi Liiva
Haldjas. 1977. Ofort. Eesti Kunstimuuseum

Liiva kujutatud naine-haldjas on antud mitmekihilise ja -tähendusliku karakterina, kes puistab iseteadlikult kotist välja trobikonna erinevaid (mets)loomi. Võimalik, et ta päästab nad hoopis vabadusse, pakub hinnanguvabalt, heasüdamlikult ja avali võimalust liikuda iseseisvalt valgusesse, avarusse? Hoolimata sellest, mis loomaga on tegu, elu väärib neist igaüks.

B Marje Üksine
Tüdrukud I. 1973. Ofort, akvatinta. Kunstniku loal

Marje Üksise 1973. aastal valminud teostel „Tüdrukud I–III“ näeme eri kontekstides toimetamas naisi, kelle juuksed kasvavad üle taevaks, maastikuks, interjööriks, põimides mõnel pildil sõbrannad lausa omavahel kokku. Üksise kujutatud naised tunnevad end teiste naiste seltskonnas mugavalt ja hästi, näidates naistevahelise sõpruse, aga ka koos olemise ja tegutsemise olulisust. Teisalt on igale, pealtnäha sarnasele figuurile jäetud alles tema isesus.

C Aili Vint
Variatsioonid D VII. 1986. Söövitus Eesti Kunstimuuseum

1970.–1980. aastatest pärinev Aili Vindi sari „Variatsioonid“ sai alguse autori tähelepanekust, et erootikaajakirjad, mis sel perioodil vähesel määral, ent siiski, meeskunstnike seas levisid, vahendasid intiimsust naise jaoks nõutuks tegevalt. Nagu Vint ise on öelnud, tundusid need „elukauged“ ja neis „puudus müstika“. Nii lõi kunstnik enda ja modelli fotode ja peegliga mängides uusi, varasemast aktitraditsioonist radikaalselt erinevaid, kohati sensuaalseid, erootilisi, aga ka mõneti vägivaldseid kehakujutisi.

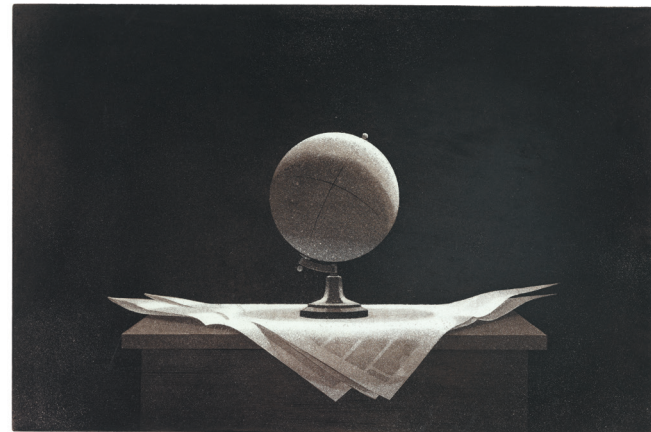
D Naima Neidre
Keskpäev Topus. 1979. Ofort Eesti Kunstimuuseum

Naima Neidre on üles kasvanud Läänemaal asuva Topu mereäärsetel maastikel. Graafilisel lehel, mille üheks peategelaseks on kunstniku kodumiljö, kasvavad tihedast maapinnast välja nukulikud lapsed. Või näeme last oma nukkudega? Pastoraalset stseeni nihestavad laste süngmustad, veidi hirmutavad silmad, rõhutades lapsepõlve mitmetist kogemust.

E Vive Tolli
Rändjärv (Paigalt läinud järveke). 1967. Söövitus Eesti Kunstimuuseum

Tolli „Rändjärve“ võib seostada muistenditega, mis toovad esile inimese hoolimatu suhte loodusesse ja selle tagajärjed. Kuna looduskeskond ja inimeste eluolu on orgaaniliselt seotud, võib järv pärimuse järgi liikuda paigast, ootamatult tekkida või kaduda, näiteks karistuseks vee solkimise eest või mõne muu ühiselulise keelu vastu eksimise tõttu.

F Kaisa Puustak
Gloobus ajalehel. 1984. Kuivnõel, akvatinta Eesti Kunstimuuseum

Kaisa Puustak on öelnud, et tavaliste esemete, vaikelude maailmas tunneb ta end kõige loomulikult. Tema teostes on tihti keskele kohale asetatud argiesemed, mis on kas inimese tehtud või mida inimene kasutab millegi loomiseks. Ometi ei vahenda Puustak reaalsust ning inimese suhet argiesemetesse neutraalselt. Pealtnäha realistlik, fotolik kujutis evib poeetilist, abstraktset, mõneti ka peene huumoriga antud atmosfääri.

G Mare Vint
Vörkaed. 1977. Värviline pliiats, tušš Eesti Kunstimuuseum

Mare Vindi minimalistlikus töös on diskreetselt hoiatavasse suhtesse asetatud looduslik ja tehisk. Pildipinda domineeriv range geomeetria vastandub sellest läbikumavale haprale metsamaastikule. Inimese loodud ja püstitatud võrksein muudab teisel pool asetseva, veel vaevu aistitava lopsaka looduse siinpool seisjale kättesaamatuks miraažiks.